

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/934/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614207319
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Brixiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7614207319.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: CD X., s.r.o., C. vězňů XXXX/XX, T. I., XXX XX C. 1, Česká republika, IČO XXX XX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Q. C., s.r.o., K. 4, XXX XX H., IČO XX A. 42X proti žalovanému: Q. Q., nar. X.XX.XXXX, bytom XXX XX V. XXX, o zaplatenie 1.050,96 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5.9.2014 č.k 13C/19/2014-18 a čiastočnom späťvzatí návrhu takto

rozhodol:

Súd p r i p ú ť a čiastočné späťvzatie návrhu v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku, v tejto časti zrušuje rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavuje.

V prevyšujúcej časti z r u š u j e napadnutý rozsudok a vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom návrh zamietol a navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca podal na súde návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu zmenkovú sumu vo výške 1.050,96 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 1.123,01 eur od 2.5.2011 do 20.12.2011, zo sumy 1.050,96 eur od 21.12.2011 do zaplatenia, 6 % úrok zo sumy 1123,01 eur od 15.06.2011 do 20.12.2011, zo sumy 1.050,96 eur od 21.12.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 3,74 eur a náhradu trov konania. Návrh na uplatnenie pohľadávky podal podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. V časti „údaje o pohľadávke“ navrhovateľ uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 26.03.2010 na zmenkovú sumu vo výške 1123,01 eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 02.05.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou "na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia". Zmenka bola vystavená dňa 26.03.2010 na uvedenú sumu, pričom do jej textu bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 02.05.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 72,05 eur titulom zmenkovej sumy a inú sumu doposiaľ už nezaplatil ani z titulu zmenkovej sumy, ani z titulu úrokov. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou "bez protestu", indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou so sídlom na území Českej republiky, žalovaný ako fyzická osoba, ktorá má bydlisko na území Slovenskej republiky a žalovaná zmenka bola vystavená na území Slovenskej republiky, kde je aj platobné miesto. Žalobca určil ako príslušný súd podľa bydliska žalovaného v zmysle článku 25 ods. 1 písm. a/Nariadenia č. 861/2007.

Žalobca na osvedčenie svojho nároku predložil zmenku vystavenú žalovaným dňa 26. marca 2010 s nasledovnými údajmi:

Označenie: jedná sa o zmenku číslo : XXXXXXXXXX

Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - odporcu

Miesto vystavenia: v W. Dátum vystavenia: 26. marca 2010

Zmenková suma: 1123,01 eur

Vyhlásenie vystaviteľa: zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: C. s.r.o., IČO: XX XXX XXX, C. XX, XXX XX H. sumu jedentisícjedenstodvadsaťtri eur 1 cent a zmenkový úrok 0,25 % denne od 02. mája 2011

Splatné: C. s.r.o., Pribinova XX, XXX XX H.

Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia"

Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na navrhovateľa.

Súd prvého stupňa zaslal žalovanému Tlačivo C - Tlačivo na odpoveď v zmysle článku 5 ods. 2 a 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len " nariadenia ") , ktoré si žalovaný prevzal dňa 4.7.2014. Žalovaný v lehote 30 dní nezaslal žiadnu odpoveď na doručené tlačivo, preto súd v zmysle článku 7 ods. 3 nariadenia vydal vo veci rozsudok bez nariadenia ústneho pojednávania, ktorý bol v zmysle § 156 ods. 3 O.s.p. verejne vyhlásený dňa 5.9.2014, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené vyvesením na úradnej tabuli súdu dňa 22.8.2014 a zverejnením na internetovej stránke súdu.

Vzhľadom k tomu, že v danej veci, i keď predmetom konania sú nároky zo zmenky, sa jedná o zabezpečovaciu zmenku nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že pôvodný vlastník zmenky - spoločnosť C. s.r.o. Je spoločnosť poskytujúca spotrebiteľské úvery, čo je zrejme aj z predmetu jej činnosti zverejnenej v jej výpise z Obchodného registra SR, posúdil súd nárok žalobcu prednostne podľa spotrebiteľského práva, nakoľko podľa národného, ale aj európskeho práva sa spotrebiteľovi poskytuje zvýšená ochrana jeho práv.

Z činnosti súdu je známe, že navrhovateľ si uplatnil od žalovaného zaplatenie žalovanej sumy 1.050,96 eur s prísl. aj v exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp, zn. 1 IEr/917/2012 titulom tej istej zmenky na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR XXXXX/XX. Zmenka bola vystavená súčasne s podpisom zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX ktorou veriteľ - spoločnosť C. s.r.o. poskytla žalovanému úver v sume 600,00 eur s tým, že žalovaný mal zaplatiť v 12. mesačných splátkach po 98,00 eur celkovú sumu 1.176,00 eur. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a exekučné konanie bolo uznesením zo dňa 27.06.2013, právoplatným dňa 04.07.2013 zastavené.

Po oboznámení sa so žalobným návrhom žalobcu, predloženými dôkazmi a písomnými informáciami zo strany žalobcu, ako aj so skutočnosťami, ktoré sú súdu známe z jeho činnosti dospel k záveru, že návrhu žalobcu nemožno vyhovieť. Súd poukazuje na ustanovenie § 121 Občianskeho súdneho poriadku, v zmysle ktorého netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti. Súdu je známe z vyššie citovaného exekučného konania ako aj z množstva ďalších konaní vedených tunajším súdom, že pôvodný majiteľ zmenky spoločnosť C. s.r.o. si uplatňovala nároky zo zmeniek, ktoré zabezpečovali nároky z úverových zmlúv, v ktorých vystavitelia zmeniek boli v postavení spotrebiteľa, keďže sa jednalo o spotrebiteľské úvery. Základný právny vzťah medzi pôvodným majiteľom zmenky a žalovaným má jednoznačne spotrebiteľskú povahu, a teda zmenka slúžila ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu. To, že zmenka, ktorú predložil žalobca, zabezpečovala úver poskytnutý spotrebiteľovi, mal žalobca možnosť preskúmať, zvlášť s poukazom na to, že nadobudol množstvo takýchto zmeniek a nadobudol ich od subjektu, o ktorom je všeobecne známe, že jeho predmetom činnosti, ktorý má zapísaný v obchodnom registri, je poskytovanie úverov resp. pôžičiek spotrebiteľom. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok nemeckého Spolkového súdneho dvora II. ZR XXX/XX zo dňa 25.2.1965, v zmysle ktorého ak bola zmenka prevedená na iný subjekt a jestvujú indície, že zabezpečovala úver alebo pôžičku pre spotrebiteľa, nie je možné poskytnúť ochranu navrhovateľovi, lebo aj nový veriteľ si mal preskúmať v súlade so spotrebiteľským právom, či zmenka zabezpečovala spotrebiteľský úver a hlavne z dôvodu, že nadobudol zmenky od subjektu, predmetom činnosti ktorého je poskytovanie úverov.

Po preskúmaní zmenky mal súd preukázané, že predchodca žalobcu ju vystavil v rozpore s platnými právnymi predpismi, keďže úverovú zmluvu zabezpečil zmenkou na sumu, ktorá je v rozpore s citovaným ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. platného v čase uzavretia zmluvy a vystavenia zmenky. Pokiaľ aj zabezpečovacia zmenka bola vyplnená, zmenková suma v čase jej vyplnenia mohla byť len maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. V tomto prípade ide o priamy rozpor s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., lebo veriteľ poskytol žalovanému úver 600,00 eur, z ktorých 30 % predstavuje sumu 180,00 eur. Je tak zjavné, že veriteľ mohol od žalovaného prijať zmenku vyplnenú maximálne na sumu 780,00 eur a nie na sumu 1.123,01 eur, ako bolo vyplnené v tomto prípade. Keďže zmenka zabezpečovala nároky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a bola vyplnená v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z., nie je možné z takejto zmenky uplatňovať právo v žiadnom konaní. Ak teda predchodca žalobcu zabezpečoval spotrebiteľské úvery zmenkami v rozpore s uvedeným ustanovením zákona č. 258/2001 Z.z., ide o úkon absolútne neplatný podľa § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že absolútna neplatnosť nastáva priamo zo zákona a súd k nej prihliada i bez návrhu z úradnej povinnosti. Podľa predloženej zmenky sa zmenková suma úročí zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne. Zmenkový úrok v takejto výške súd považuje za úrok v rozpore s dobrými mravmi, keďže ide o sankčné plnenie, ktoré je v hrubom nepomere vo vzťahu k zabezpečovanej zmluvnej povinnosti. Takéto dojednanie dohody o vyplnení zmenky ohľadom zmenkového úroku súd považuje za podmienku, ktorá je v zmysle Smernice 93/13/EHS výslovne nekalá, keďže ide o podmienku, ktorej dôsledkom a účinkom by bolo priznanie za nesplnenie záväzku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého príslušenstva pohľadávky. Vzhľadom na uvedené dohoda o vyplnení zmenky je, aj pokiaľ sa týka zmenkového úroku, v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka neprijateľnou a teda neplatnou zmluvnou podmienkou.

Na odôvodnenie tohto rozhodnutia súd podporne, a to už mimo posúdenia nároku žalobcu podľa spotrebiteľských predpisov poukazuje aj na skutočnosť, že pokiaľ by aj súd preskúmaval zmenku v zmysle zákona č. 191/1995 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov, nebol by navrhovateľ úspešný. Z tvrdenia navrhovateľa vyplynulo, že predložená zmenka je vistazmenkou. Preskúmaním zmenky z pohľadu jej splatnosti súd dospel k záveru, že ide o vlastnú zmenku, ktorá má uvedené dve možnosti splatnosti, čo spôsobuje jej absolútnu neplatnosť z dôvodu jej neurčitosti. Neurčitý údaj splatnosti zmenky je spôsobený zápismi údajov na zmenke, keď zo zápisu "zaplatím za túto zmenku pri predložení" je uvedená splatnosť na nahliadnutie a z údaju "na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia" je uvedená splatnosť na určitý čas. Nemožno považovať tento údaj za predĺženie lehoty v zmysle § 34 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch, keďže tento údaj vzbudzuje pochybnosť o druhu splatnosti zmenky. Ak by vystaviteľ zmenky mal vôľu predĺžiť lehotu na videnie zmenky, údaj mal správne znieť "na platenie predložiť v lehote do štyroch rokov od vystavenia". V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 10bdo/59/2010 zo dňa 26.1.2011, ktorý konštatoval, že ak sú v zmenke uvedené dve rozdielne určenia splatnosti (na videnie a do dvoch rokov od vystavenia) spôsobuje to jej neplatnosť a to s poukazom na ustanovenie § 33 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov. Z uvedeného je zjavné, že pri uplatňovaní zmenkového práva sa uplatňuje prísny formalizmus a aj z týchto dôvodov by súd žalobu zamietol.

Právne odôvodnil súd prvého stupňa svoje rozhodnutie ust. § 5a ods. 1 písm.b/ zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ust. § 29b zák.č. 250/2007, ust. § 52 ods. 1, 2, 4, Občianskeho zákonníka, ust. § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, ust. § 53 ods. 4 písm.k/ Občianskeho zákonníka, ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, ust. § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Ust. § 4 ods. 6 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ust. § 39 Občianskeho zákonníka, ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a ust. § 34, § 33 ods. 2 zák.č. 191/1950 Zákona o zmenkách a šekoch.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že návrhu na uplatnenie pohľadávky v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania (vo výške 61,41 eur za podané odvolanie + DPH a 8,04 eur režijný paušál + DPH). V odvolaní uviedol, že toto podáva z dôvodu, že: a/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (ust. § 205 ods. 2 písm.b/ O.s.p.); b/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. - účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm.a/ O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1

písm.f/ O.s.p.); c/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 205 ods. 2 písm.f/ O.s.p.).

Prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vo veci vykonal dokazovanie o.i. oboznámením sa s exekučným spisom a listinnými dôkazmi. Žalobca a podľa dostupných informácií ani žalovaný však dokazovanie úverovou zmluvou, exekučným spisom či ďalšími listinnými dôkazmi nenavrhl.

Podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádza len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli.

Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. (Zákon zmenkový a šekový) dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci.

Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného doterajšieho dokazovania (z doterajších prednesov účastníkov a vykonaných dôkazov). V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračná zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrhnuté dôkazy.

Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo žalobcu.

Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a ods. 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením.

Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácii príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie.

Žalobca v odvolaní ďalej uviedol, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu.

V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnuť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu.

Uviedol, že akékoľvek rozhodnutie nemeckého najvyššieho súdu nemôže negovať aplikáciu platnej právnej úpravy, ktorá je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky (zákon č. 191/1950 Sb.).

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.8.2002 sp.zn. 25Cdo/1839/2000 (uverejnený v Sbíreke soudních rozhodnutí a stanovisek č. 59/2004), podľa ktorého: „Směnka je v právní teorii obvykle definována jako dlužnický dokonalý cenný papír, jímž za předpokladu splnění přísných formálních náležitostí vzniká příjmy, bezpodmínečný, nesporný a abstraktní závazek určité osoby zaplatit majiteli směnky v určitém místě a čase stanovenou peněžitou částku. I když se vystavení směnky zpravidla opírá o určitý důvod (kauzu), vzniká ze směnky specifický (směnečný) právní vztah, jehož abstraktní charakter tkví v tom, že právní důvod (kauza) není pro jeho existenci významný a ze směnky nevyplývá. Směnečný závazek je přitom zcela samostatný a oddělený od případného závazku, který byl původem jeho vzniku. Vzhledem k tomu, že zákon nerozlišuje jednotlivé druhy směnek (právní teorie vymezuje rozdíly mezi směnkami pro soluto, pro solvendo a směnkami zajišťovacími), je třeba i v případě tzv. směnek

zajišťovacích dovodit, že nejsou akcesorickým závazkem vo vztahu k závazku jinému. Okolnost, že podle dohody účastníků je účelem směnky zajistit splnění určitého závazku, se pak projeví v okruhu tzv. kauzálních námitek (čl. I. § 17 zákona), jimiž se dlužník ze zajišťovací směnky může bránit povinnosti ze směnky plnit. I soudní praxe dovodila, že tzv. zajišťovací směnka jakožto prostředek zajištění (nikoliv zajišťovací závazek), je samostatným nárokem, nezávislým dokonce na existenci zajištěné pohledávky (usnesení Vrchního soudu v Praze, sp.zn. 5Cmo 14/97, publikované v časopise soudní rozhledy 2/1999).

Vzhľadom na to, že najvyšší súd Českej republiky pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je tento judikát aplikovateľný na prejednávánú vec.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Neurčitosť splatnosti má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že na zmenke napísaný zmenkový úrok sa prieči dobrým mravom, a preto je neplatný a takisto dojednanie dohody o vyplnení zmenky ohľadom zmenkového úroku súd považuje za podmienku, ktorá je nekalá, keďže ide o podmienku, ktorej dôsledkom a účinkom by bolo priznanie za nesplnenie závazku zo strany spotrebiteľa neprimerane vysokého prísľušenstva pohľadávky.

Prvostupňový súd však zamietol celý zmenkový úrok, a teda nepochybne zamietol aj platnú časť uplatneného nároku na zmenkový úrok, ktorý sa dobrým mravom neprieči.

Odvolateľ poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10Co/79/2013 zo dňa 5.9.2013, podľa ktorého: „Abstraktnosť závazku zo zmenky má za následok, že zákon neviaže vznik zmenkových nárokov na žiadne iné okolnosti, než na splnenie formalít, ktoré predpisuje. Jedná sa teda o záväzok platobný, ktorý nie je viazaný na iné vzťahy, a teda ani na hospodárske dôvody jej vzniku. Nespornosť záväzku zo zmenky je daná tým, že majiteľ zmenky nemusí pri predkladaní zmenky na zaplatenie, ani neskôr pri jej vymáhaní, preukazovať nič iného, než to, že je vlastníkom zmenky. Je výlučne na dlžníkovi zo zmenky, aby tento v rámci prípadného súdneho konania vzniesol svoje námietky a tieto v súdnom konaní aj preukázal, pokiaľ podanie týchto námietok nevyklučuje § 17 Zákona zmenkového a šekového. Vznikom zmenky sa zakladá celkom samostatný záväzkový vzťah, ktorý existuje nezávisle na hospodárskom dôvode jeho vzniku. Zmenkové záväzkové vzťahy nemajú pôvod v predchádzajúcich kauzálnych pohľadávkach, tie len vytvárajú potrebu založenia zmenkových vzťahov. V prípade vystavenia zabezpečovacej zmenky tak existujú vedľa seba dva záväzky, a to jednak pôvodný záväzok všeobecnoprávnej povahy a popri ňom záväzok zmenkový. Aj táto zabezpečovacia zmenka má skôr uvedenú abstraktnú a nespornú povahu. Zásada abstraktnosti zmenkových záväzkov sa zvyšuje v prípade, že remitent ako prvý majiteľ zmenky indosamentom (rubopisom) prevedie zmenku na nového majiteľa - indosatára. Dlžník môže voči takémuto poslednému majiteľovi zmenky robiť len také námietky, ktoré sa zakladajú na ich vlastných vzťahoch. Len v prípade, že zmenkový dlžník námietku vznesie a preukáže, môže následne na svoju obranu vzniesť aj kauzálnu námietku vyplývajúcu z jeho vzťahu k remitentovi, či iným skorším majiteľom zmenky.

Napadnuté rozhodnutie je zároveň prekvapivým rozhodnutím, čo predstavuje odňatie možnosti konať pred súdom. Prekvapivosť napadnutého rozhodnutia vyplýva zo skutočnosti, že žalovaný uplatnený nárok nepoprel, no napriek tomu súd uplatnený nárok zamietol, ale najmä vyplýva z rozporu napadnutého rozhodnutia s konštantnou judikatúrou Najvyššieho súdu SR, na ktorú žalobca poukazuje v tomto odvolaní a ktorá má byť prvostupňovému súdu známa.

Prvostupňový súd dospel k záveru, že zmenka je neplatná pre neurčitý údaj splatnosti. Neurčitosť splatnosti má vyplývať z údajného rozporu medzi na zmenke napísaným údajom „zaplatím za túto zmenku pri predložení“ a údajom „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Za daného stavu, keď dlžník, aj keď v pozícii spotrebiteľa nepreukázal, že nový majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na jeho škodu a keď nepodal žiadne námietky vyplývajúce z jeho vzťahu k žalobcovi a ani zo záväzkovo-právneho vzťahu, ku ktorému sa zmenka viazala, a teda voči remitentovi, ako skoršiemu majiteľovi zmenky, nie je možné takýto výklad okresného súdu akceptovať. Žalobca v konaní uplatňuje záväzok žalovaného, že za zmenku zaplatí sumu, ktorú doplnil do zmenky

pôvodný majiteľ, pričom súd posudzoval žalobcom uplatnený nárok ako zmluvný záväzok vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy, a nie ako nárok zo zmenky, čo je neprípustné.

Závazky zo zmenky, aj keď vznikli z konkrétnych zmluvných záväzkov, sú záväzkami samostatnými. Podľa zákona zmenkového a šekového bol preto súd oprávnený skúmať len to, či zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré sa musia pre jej platnosť zo zákona povinne do nej uviesť, nie však podmienky jej vystavenia ani jej neprípustnosť.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., pretože nejde o také odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej, na prejednanie ktorého by bolo potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 214 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Odvolací súd považuje v tomto konaní za nesporné, že na prejednávanú vec je potrebné aplikovať Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 zo dňa 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotu sporu. Neznamená to však, že ak žalobca predložil v tomto konaní ako jediný listinný dôkaz prvopis zmenky, že súd podľa čl. 4/4. Nariadenia, ak sa domnieva, že informácie, ktoré poskytol žalobca nie sú dostatočne jasné, alebo primerané a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, že nemôže žalobcovi uložiť doplniť informácie alebo dokumenty v lehote určenej súdom. Na tento účel vnútroštátny súd použije vzorové tlačivo B, ktoré je uvedené v prílohe II Nariadenia. Podľa čl. 5/1 Nariadenia európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomne, avšak súd môže nariadiť ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Preto súd prvého stupňa v tomto konaní o vydanie rozsudku môže od žalobcu požadovať okrem predloženej zmenky aj iné listinné dôkazy na preukázanie jeho nároku a môže vo veci nariadiť aj pojednávanie.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vo veci nepostupoval podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, pretože žalobcovi nedoručoval podľa prílohy 2 Nariadenia „tlačivo B“ a to žiadosť súdu o doplnenie, na opravu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky, hoci žalobca k návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa tohto Nariadenia predložil ako jediný listinný dôkaz iba zmenku vystavenú dňa 26. marca 2010 na sumu 1.123,01 eur.

Odvolaciemu súdu aj súdu prvého stupňa z ich rozhodovacej činnosti je známe, že obchodná spoločnosť C. s.r.o., C. XX, H. ako remitent (osoba, ktorej sa malo platiť zo zmenky) uvedená na predmetnej vlastnej zmenke, poskytovala a poskytuje spotrebiteľské úvery a vedie množstvo súdnych a exekučných sporov na súdoch v Slovenskej republike o vymáhanie peňažných pohľadávok zo spotrebiteľských úverov a na zabezpečenie týchto pohľadávok zo spotrebiteľských úverov vystavovala a prijímala zmenky, ktoré mali zabezpečovaciu funkciu k jeho pohľadávkam zo spotrebiteľských úverov voči spotrebiteľom podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v období od 1.8.2008, kedy tento Zákon o spotrebiteľských úveroch umožňoval zmenkou zabezpečiť nároky zo spotrebiteľských úverov. Predmetná zmenka bola vystavená dňa 26.3.2010, to znamená, že mohla byť vystavená iba na zabezpečenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie na platenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Súd prvého stupňa preto nemohol vo veci rozhodnúť len na základe jedného dôkazu predloženého žalobcom - zmenky zo 26.3.2010 a to aj z dôvodu, že tento okresný súd nie je zmenkovým súdom podľa § 10 Zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov.

Žalobca si v tomto konaní uplatnil právo zo zmenky s návrhom na vydanie rozsudku. Súd nemôže vydať rozsudok len na základe zmenky, preto musí vyzvať žalobcu na predloženie doplňujúcich dokumentov podľa čl. 4/4. Nariadenia a to predovšetkým preto, že možno dôvodne predpokladať, že predmetná zmenka sa týkala spotrebiteľského úveru a takýmto postupom - výzvou pre žalobcu na predloženie doplňujúcich dôkazov, súd chráni spotrebiteľa, pretože ak žalobca odmietne predložiť doplňujúce dôkazy, súd návrh podľa čl. 4/4. Nariadenia zamietne.

Súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na listinných dôkazoch, ktoré si sám zabezpečil z exekučného spisu a s ktorými neoboznámil účastníkov konania, ktorí sa preto k týmto dôkazom nemali možnosť vyjadriť. Súd prvého stupňa napriek tomu na pojednávaní dňa 5.9.2014 vyhlásil napadnutý rozsudok, čím odňal účastníkom možnosť konať pred súdom - vyjadriť sa k dôkazom, ktoré si zabezpečil súd prvého stupňa z iného spisu bez návrhu žalobcu a žalovaného. Tieto listiny súd prvého stupňa nezaslal na vyjadrenie účastníkom konania pred rozhodnutím vo veci, preto je rozhodnutie súdu prvého stupňa prekvapivé, ako to správne uviedol žalobca v odvolaní.

Odvolací súd preto podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil rozsudok súdu prvého stupňa, lebo postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť žalobcovi konať pred súdom a predkladať doplňujúce doklady a podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil rozsudok preto, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude vo veci konať podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu tak, ako to navrhol žalobca v návrhu na uplatnenie pohľadávky. Súd prvého stupňa preto vyzve žalobcu tlačivom „B“ - žiadosť súdu o doplnenie návrhu, pretože podľa čl. 4/4 Nariadenia informácie a dokumenty, ktoré predložil žalobca spolu s návrhom nie sú dostatočné. Vyzve žalobcu, aby predložil listinné dôkazy alebo iné dôkazy svedčiacie o oprávnenosti uplatnenej peňažnej pohľadávky, pretože predložená zmenka nie je postačujúcim listinným dôkazom v tomto konaní podľa Nariadenia. Ak žalobca na túto výzvu súdu prvého stupňa na základe tlačiva „B“ podľa Nariadenia nebude reagovať alebo odmietne predložiť súdu iné dôkazy, súd podľa čl. 4/4 veta druhá Nariadenia návrh zamietne, pretože samotná zmenka nie je postačujúcim dôkazom v súdnom konaní podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007 pre vydanie rozsudku.

Súd prvého stupňa je podľa § 226 ods. 1 O.s.p. viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto zrušujúcom uznesení.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne podľa § 224 ods. 3 O.s.p. aj o trovách odvolacieho konania, ako aj o návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania zo dňa 17.10.2014 (čl. 26).

Žalobca po vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa zoberal návrh na začatie konania späť vo výške 0,19% denne v časti napadnutého zmenkového úroku.

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale rozhodnutie nie je doposiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd nepripustí späťvzatie, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Odvolací súd v súlade s citovaným zákonným ustanovením pripustil čiastočné späťvzatie návrhu žalobcu v súlade s výrokom tohto uznesenia a v časti späťvzatia návrhu zrušil napadnutý rozsudok a konanie zastavil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.